

Mál nr. 157/2021**M og****V v/ ábyrgðartryggingar X og slysatryggingar ökumanns fólksflutningabifreiðar.****Slys þegar hleri farangursrýmis bifreiðar féll á höfuð ökumanns 1. október 2018.****Gögn.**

Málskot móttakið 19. apríl 2021, ásamt fylgiskjölum.

Bréf V dags. 11. júní 2021, ásamt fyrirspurnarbréfi V til X dags. 27. apríl 2021, ódags. svari X við fyrirspurnarbréfi og upplýsingum frá Veðurstofu Íslands.

Athugasemdir lögmans M dags. 27. ágúst 2021.

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram að M slasaðist á höfði þegar hún fékk hlera farangursrýmis, nánar tiltekið lestrarlúgu fólksflutningabifreiðar, í höfuðið. M starfaði sem ökumaður fólksflutningabifreiðar sem ók með fólk og farangur til og frá Keflavíkurflugvelli. Í lögregluskýrslu er atvikum þannig lýst að lögreglumenn hafi hitt M fyrir í flugstöðvarbyggingunni í Keflavík. Í samskiptum lögreglumanna og M kom fram að M ynni fyrir X og hafi hún slasast þegar hún var að setja farangur í farangursgeymslu við það að vindhviða feykta hlera/lestrarlúgu til þannig að hann lenti á höfði hennar. Í lögregluskýrslunni kemur fram að M hafi verið með góða meðvitund og samskipti hafi farið fram í gegnum samstarfsfélag hennar á pólsku þar sem M sjálf tali litla ensku og íslensku. Í lögregluskýrslunni kemur enn fremur fram að M hafi verið spurð að því hvort hleri hafi verið bilaður og hún hafi sagt að hann hefði ekki verið það. Í tilkynningu um slysið til Sjúkratrygginga Íslands dags. 30. október og undirrituð er af M og fulltrúa X er atvikum slyssins þannig lýst að M hafi verið „...að hlaða bilinn og hún var að setja töskur frá þeim voru síðust inni bilinn og þarna um morguninn var mikill vindur og lestarlúgan fór í höfuðið á henni þegar hún var stíga út frá bilnum. [...] Ekki er grunur um að búnaðurinn hafi verið í ólagi.“

M telur að bæta eigi henni líkamstjón úr ábyrgðartryggingu X vegna skaðabótaábyrgðar X. M vísar til þess að búnaður bifreiðar hafi gefið sig og feli það í sér bilun á búnaði sem X hafi átt að vera ljóst að skipti miklu máli fyrir M að væri í lagi. M vísar til þess að búnaður sá sem bilaði hafi verið þess eðlis að hann hafi átt að festa uppi hlera á farangursrými sem M hafi þurft að ganga um til að sinna starfi sínu og samskipti hennar á vettvangi slyssins verði að meta með hliðsjón af því tungumálaerfiðleikar gætu haft áhrif á það sem komi fram í fyrstu skýrslum. Með því að X viðurkenni að slíkur búnaður sé ekki notaður hjá fyrirtækinu lengur, heldur bifreiðar þar sem svokallaðar lestarlúgur opnast upp en ekki út, sýni að vinnuáðstæður M hafi verið ófullnægjandi. Einnig bendir M á að ekki stóði fyrir X að vísa til þess að bifreiðin hafi ekki verið í eigu X því X geti ekki framselt ábyrgð hvað varðar öryggisbúnað til þriðja aðila. M telur einnig að bótaréttur úr slysatryggingu ökumanns sé fyrir hendi þar sem vinna við að ferma og afferma það bifreið sem M starfaði sem ökumaður á sé hluti af notkunarhugtaki þágildandi umferðarlaga.

V hefur hafnað bótaskyldu úr báðum vátryggingum og telur í fyrsta lagi að tilkynning um slys M hafi borist til Vinnueftirlits frá lögreglu á slysdegi og sé því ekki um vanrækslu á tilkynningarskyldu X skv. 1. mgr. 79. gr. að ræða. V bendir einnig á að líklegasta skýring þess að festingarbúnaður á farangursrými fólksflutningabifreiðarinnar gaf sig sé að hvasst hafi verið í veðri en ekki að hann hafi bilað. Einnig telur V að þó X notist ekki við bifreiðar með samskonar búnaði í dag þá þýði það ekki sá búnaður sem hafi verið á þeirri bifreið sem M ók í greint sinn hafi verið ófullnægjandi og að X beri skaðabótaábyrgð vegna þess. Einnig vísar V á bug að líkamstjón M sé ekki hægt að rekja til notkunar bifreiðar í skilningi 1. mgr. 88. gr. þágildandi umferðarlaga nr. 50/1987 og þess vegna hafi ekki stofnast réttur til greiðslu úr slysatryggingu ökumanns bifreiðarinnar.

Álit.

Enginn ágreiningur er milli aðila um að líkamstjón M hafi komið til vegna þess að hleri, eða lestarlúga á farangursrými fólksflutningabifreiðar sem hún starfaði sem ökumaður á, lenti á höfði hennar hinn 1. október 2018. Í skýrslum af vettvangi slyssins verður ekki séð að nokkur sönnunargögn styðji það að búnaður bifreiðarinnar hafi verið bilaður eða að aðrir starfsmenn X hafi vitað um slíkar aðstæður. Ekki kemur heldur fram í gögnum málsins að gerðar hafi verið athugasemdir af hálfu starfsmanna X við vinnuáðstæður þegar um var að ræða lestarlúgur eða hlera sem opnuðust út en ekki upp, eins og búnaður bifreiða X er nú. Það eitt að slíkar bifreiðar séu nú vinnutæki starfsmanna eins og M telst ekki sýna með óyggjandi hætti fram á að það að nota bifreiðar

þar sem lestarlúgur eða hlerar opnast út hafi verið bersýnilega hættulegt fyrir starfsmenn. Verður því ekki fallist á að X beri skaðabótaábyrgð á afleiðingum líkamstjóns M og bótaskylda því ekki fyrir hendi úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Slysatrygging ökumanns bifreiðarinnar, sem vátryggð var hjá V á slysdegi, felur í sér vátryggingarvernd skv. 2. mgr. 92. gr. þágildandi umferðarlaga nr. 50/1987 fyrir ökumenn þegar þeir eru við stjórn bifreiðar og ef líkamstjón verður við notkun bifreiðarinnar í skilningi notkunarhugtaks 1. mgr. 88. gr. sömu laga. Við skýringu á því notkunarhugtaki í dómaframkvæmd hefur verið litið til þess að tjón sem verður við fermingu og affermingu bifreiðar geti talist til notkunar hennar. Það sem þarf einnig að vera til staðar er það að orsakatengsl séu á milli fermingar eða affermingar og þess að tjón verður. Við mat á þessu verður að líta til þess að sönnunargögn sem lögð hafa verið fram í málinu benda ekki til annars en að það hafi verið vindhviða sem feykta hlera eða lestarlúgu úr þeirri stöðu sem henni var ætlað að vera en ekki hættueiginleikar bifreiðarinnar sem slíkrar. Slíkar aðstæður falla utan notkunarhugtaks þágildandi umferðarlaga, sbr. áhrif snjóflóðs í dómi Hæstaréttar í máli nr. 761/2009.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum fyrir líkamstjón úr ábyrgðartryggingu X eða slysatryggingu ökumanns bifreiðar hjá V.

Reykjavík, 15. september 2021.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Guðmundur Stefán Martinsson lögfr.
lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir